



**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. IV. De causa propter incompetentiam dosis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

Corradus *cit. l. 7. c. 5. n. 31.* Nam illi proprie dicuntur de tali loco, qui ratione originis de illo sunt, teste Garcia de *benefic. p. 7. c. 9. n. 22.* Et quamvis quis proprie dicatur ortus de illo loco, ubi natus est, intelligi non merè accidentaliter, & fortuito, ut quia Mater casu, vel itinere, aut ad breve tempus eo venit; sed naturaliter, nimirum tanquam in loco domicili; oriundus autem ab eo loco, qui originem ducit à tali loco; seu, ubi majores ejus nati fuerunt, ut notat Garcia à *num. 25.* ex usu tamen jam inducto, ortus pro oriundo, & vicissim, sumitur, teste Viviano de *Jure Patronat. l. 6. c. 11. num. 14.* quod tamen accipe de origine paterna, non materna; sic de Justis *cit. l. 1. c. 6. n. 150.*

§IV.

De causa propter incompetentiam dotis.

287. Si mulier ob dotis insufficientiam non potest facile, juxta status sui conditionem, habere virum extraneum, æqualem, rationabilis causa est illam dispensandi ad matrimonium cum aliquo conjuncto. Circa hanc causam not. 1. ex Corrado *cit. l. 7. c. 2. n. 21.* quòd allegare incompetentiam dotis, non sit proprie idem, ac allegare pauperatam. Nam ob hanc Oratores evadunt solutionem expensarum in dispensatione requisitarum; secus, ob illam; quamvis autem Corradus neget, sufficere, quòd tunc oratrix dote careat, si habeat jus dotis accipiendæ: Caltropalaus tamen *d. 4. de sponsal. p. ubi. p. 2. n. 2.* censet sufficere, quòd tunc careat; cum de presenti requiratur ad onera matrimonii, & sufficere, si eam de presenti non habeat, nec habere possit, esto post mortem parentum obventura sit. sic tenet etiam Sanchez *l. 8. d. 19.*

288. Ex hoc colliges circa hanc, & alias causas, in hujusmodi dispensationibus verificandis, sufficere, si fuerunt verè tempore impetrationis, licet postea deficiant. Sic Corradus *loco cit. n. 28.* quòd tamen intellige, juxta n. 2079. Not. 2. quando dispensatur ob incompetentiam dotis in oratrice, ad verificandam eam causam, juxta Corrad. *cit. l. 7. c. 2. n. 22.* sufficere,

Tom. IV.

hanc incompetentiam respectu eorum, qui degunt in loco talis mulieris; etiam si sint in vicinia non impediti, qui eam acciperent, cum modica dote, quam habet; si sic habet stylus; in nomine Domini. Caterùm non video, quomodo cohæreat cum eo, quòd dispensationis interpretatio stricta esse debeat. Supponitur enim, quòd loquatur de casu, quo illi vicini cateroquin matrimonio pares forent.

Not. 3. ex eo, quòd sit alius, qui seculo quovis pacto prævio dotare velit oratricem, non deficere veritatem causæ, quòd illa dotem competentem non habeat; nam ex hoc non habet jus certum; quòd etiam procedit in casu pacti sub certa conditione adhuc pendente; ita Sanchez *cit. d. 19. n. 24.*

Dices: ergo, si habeat jus certum dotis sibi debitæ à parentibus, causa non verificabitur, esto actu dotem non habeat, ut diximus supra, & tenet Corradus *cit. n. 23.* nam res destinata habetur pro facta; quia potentia propinqua actui, habetur pro actu, juxta *L. qui in utero ff. de status hominum. §.* si jus ita certum sit, ut parentes dotem prudenter, ob nullam causam, negare possint, aut alio eventu non dare, transeat illatum; non autem secus. Nam per hoc, quòd habeat, de presenti non consultitur oneribus matrimonij. Ad prob. §. illam procedere in favore, non in odio, dispensationis autem verificatio continet odium; ergo ejus verificatio intelligi debet de dote, quam habet.

Not. 4. hanc causam, quæ petitur ab incompetentia dotis, sufficere pro impetranda dispensatione in gradu remotiori v. g. quarto, non autem propinquiori v. g. secundo, & tertio, vel tertio tantum: sic Corradus *cit. n. 37.* reddi tamen sufficientem, si addatur, quòd is, qui vult, sed propter impedimentum eam ducere non potest, velit illius dotem augere ex bonis suis alio titulo nondum gravatis, si exinde dispensatam in uxorem habere possit. Not. 5. etiam hanc causam admitti pro gradibus remotioribus, si mulier dotem quidem habet, sed litibus involutam, & non sit, nisi canonicè impeditus, eam volens accipere, qui eam litem in se suscipere, &

T t t 2

prose-

prosequi velit, ac possit; de quo Sanchez l. 8. d. 29. n. 20.

2092. Not. 6. Si casus contingeret, quod Executor dispensationis commissa, ex causa incompetens dotis in oratrice, comperiret esse omnino indotatam, vel ex causa mulieris indotatae, deprehenderet esse dotatam, licet fortè non competenter, juxta Corradum cit. n. 50. dispensationem sic reddi nullam, ut nec possit corrigi, sed impetranda sit nova gratia, saltem in forma perinde valere, & hunc esse notorium Curia stylum.

2093. Verum, etsi hoc sit de stylo, ut ait cit. Author; existimo tamen adhuc sufficienter verificari causam, prout motivam Papæ ad dispensandum, consequenter ex hoc capite mandatum non esse irritum. Nam mulier indotata (quæ nihil vel modicum habet) in vero sensu dicitur non dotata competenter; nec enim in communi verborum sensu aliud sonare videtur, esse incompetenter dotatam, licet dialecticè forsitan, & rigorosè sonet, habere dotem, sed non sufficientem; si enim hoc sufficit, ut dispensetur, ne defectu dotis incompetentis innumpta cogatur manere, à fortiori sufficere, si nullam habeat, cum difficilius acquirat matrimonium. Et ratio est, quia paria sunt, non habere dotem, vel habere insufficientem ad nubendum equali, ut notat de Justis cit. l. 3. c. 3. n. 2. & apud eum Loth. de re Benefic. l. 1. q. 29. 18. & alij. Et ideo cit. de Justis n. 20. rectè docet, eam doctrinam Corradi in n. priori, esse nimis rigorosam, & approbat ea, quæ diximus hic, præsertim, si in ijs causis allegatis, absit dolus.

2094. Not. 7. petere gratiam in forma perinde valere idem esse ac petere gratiam, cujus virtus sit, revalidare gratiam ab ipso Papa concessam, sed ex aliqua parte invalidam. Et sub hac forma conceditur etiam in causa, quæ movebatur Pontifex pro prima, quando utraque tendit ad unum finem; sic Corradus cit. n. 52.

Not. 8. verificari causam insufficientiæ dotis, si oratrix dotem sufficientem habeat, ad nubendum equali non impedito, licet minus sufficiens sit respectu alicujus impediti, qui eam ducere vult, juxta Navarr. in summa c. 22. n. 87. & alios: sed probabilius est non verificari, prout est causa motiva ad concedendam dispensatio-

nem; quia intelligitur defectus dotis sufficientis ad nubendum equali: ita Coninch de Sacram. d. 33. c. 5. n. 47. Filliuc. tom. 1. tr. 50. p. 2. n. 7. Pontius l. 8. c. 21. q. 1. n. 23. & alij.

Not. 9. mulierem censeri non sufficienter dotatam i. si ejus parentes sint in tali statu, ut non possint, dum vivunt, se privare parte bonorum, quæ necessaria foret ad constituendam illi dotem pro matrimonio equali; ita Pontius cit. n. 23. & alij. 2. Si facultates non sufficienter ad filiam competenter dotandam, nisi et parentes plus cæteris darent; quod de jure non tenentur, esto vellent; ita Sanchez l. 8. hic d. 19. à n. 22. Tertiò, si dos esset quidem secundum se sufficiens, sed in estimatione (quantum est ad vim, & efficaciam consequendi æquale matrimonium) decreverit ex alijs circumstantijs v. g. quia mulier illam habens, esset rixosa, deformis, vetula, alijs liberis gravata, malis moribus imbuta, famæ minus integræ &c. Item, si dos esset litigiosa, vel gravata, &c. ita Sanchez cit. n. 29. Coninch cit. d. 33. d. 5. n. 47. & alij.

Ex hoc colliges, quando diximus, angustiam loci non verificari, nisi locus sit modicus, & ut vult de Justis ibi cit. non excedens trecenta focularia, similiter loci parvitatem non esse accipiendam absolute, sed relatè ad homines non impeditos in eo degentes, cum quibus possit haberi matrimonium æquale; cum hæc consideratio respectiva rectè admittatur in materia dotis, quæ non minus, quam loci angustia verificari debet, etiam in causa, præter angustiam loci, sufficere.

§. V.

De causa propter oritura scandala.

Not. ut vitentur scandala probabiliter oritura, recedi à jure communi. c. 1. de novi oper. nunt. & ideo plura concedi aliàs prohibita. Ex multis enim capitibus subnasci possunt scandala, nisi in lege, quæ servatà evenirent, dispenserent. Ea porro sunt, infamia, graves inimicitia, periculum incontinentiæ, grave periculum non obtinendi decentes nuptias. Et ideo, cum hæc causa de gravibus alioquin scandalis oritur, nisi dispensatio conce-